

23.79x26	1/4	10	עמוד	י תד השבוע - נאמן	17/01/2020	71643136-1
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהבינתחומי הרצלי - 84260						

מתברר שחיסולו של קאסם סולימאני היה רק 'מנת הפתיחה'

האם תנסה ישראל לנצל את חולשת האיראנים למתקפה שנועדה לסלקם לחלוטין מסוריה?

דרמה מתגלגלת בתמונות: חיסול ממוקד, הפגנות סוערות, איומים גרעיניים, מתקפת נגד עלובה והזדמנויות בטוריה

גלי ההדף של 'החיסול'

ט. כץ
צילומים: רויטרס, ap

שבועיים אחרי **חיסול סולימאני**, התמונה האזורית מתבהרת ומתערפלת כאחד • החיסול תפס את המשטר האיראני באחד **מזמני השפל** הגרועים בתולדותיו, אבל מוקדם לשמוח, המשטר לא **עומד לקרוס**, ובכלל, ההפגנות אינן נגד המשטר אלא נגד משמרות המהפכה, האחראים ל'**מחדל הפלת המטוס האוקראיני**, שהפך לפארסה ולבומרנג וניתח לרסיסים את '**חזית האבל האחידה**' שניסה המשטר להציג לעולם • איראן עם היד על '**הנצרה הגרעינית**', מעריכים באמ"ן, אם יפעלו האיראנים במלוא הקיטור, תהיה בידם פצצה בתוך שנתיים. השאלה היא האם יעזו, לנוכח חולשתם • ומהבונקר בביירות צופה **חסן נסראללה** במהלכים ובהתפתחויות ומחשב את צעדיו

71643138-3	17/01/2020	יתד נאמן - יתד השבוע	עמוד 10	2/4	20.99x23.42
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהבינתחומי הרצלי - 84260					

ד"ר אורי

גולדברג: "איראן בסוריה כדי להישאר, וכל הדיבורים על סילוק האיראנים משם, הם לא אמינים. חשוב להבין, בעל הבית בסוריה הוא רוסיה, והיא מעוניינת שבעלת בריתה, איראן, תישאר במדינה"

ד"ר סולי שאהור:

"איראן, בעזרתן האדיבה של מדינות אירופה, ניסתה ליצור מנגנון עוקף סנקציות, אבל המהלך נכשל. הממשל בטהרן תלה את יהבו בזיכיונות הנפט, הגז, הפוספטים, שיקום הנמלים בסוריה והסכמי הסחר עם עיראק, הכל התפוצץ לו בפרצוף"

העליון חמינאי, היכה קשות במשטר האיראני, גם תפקודית, וגם מוראלית ותדמיתית. הבכי והדמעות של השליטים בלווייתו של סולימאני נשפכו כראש ובראשונה על התוכנית האיראנית שספגו מכה קשה. היעלמותו של סולימאני מהזירה, יצרה וואקום מדאיג במערכת האיראנית שניהלה את ייצוא המהפכה לעיראק ולתימן, ההתבססות בסוריה, מפעל דיוק הטילים בלבנון, והסיוע לחמאס והג'יהאד האיסלאמי בעזה.

סולימאני היה המושך בחוטים והלוחש למחבלים, התנהלותו הריכוזית, זו שלא האצילה סמכויות, והיכולות הווירטואוזיות שלו, היו היתרון הגדול שלו. כעת, עם חיסולו, הם הפכו לחיסרון הגדול של התוכנית שהייתה במידה רבה מאד, מזוהה עם חא'ג' קאסם.

סולימאני היה מפקד עליין, וגם איש שטח, כריזמט שאין שני לו, ואיש של אנשים וקשרים. הוא היה איש של מאקרו ומיקרו; ירד לרדולוציות של המחבל הבודד בשטח, והתנהל מול המפקדים והמנהיגים המקומיים. הלהט הדתי השיעי המטרף שלו, עם היותו מפקד קר רוח, כזה שמגייס תקציבי ענק, סייעו לו להקים מערך מתוחכם של מיליציות שיעיות, אליהן הצטרפו מגויסים מפקיסטן ואפגניסטן, כמו גם מלבנון ואפריקה ועוד.

הבכיינים מהלוויה יודעים היטב שיוורשו של סולימאני, הגנרל קאאני, שהיה סגנו במשך 22 שנה, הוא פקיד אפור, שלא מכיר את האנשים בחזיתות הבורות. אין לו דיבור עם המנהיגים והמפקדים בעיראק, בלבנון, בסוריה ובעזה. כמו שציינו בשיעור שערב, ישנם הטורענים שהוא אפילו לא מדבר ערבית. חיסרון שהוא ממש לא רק טכני, אלא מהותי וכזה שמשליך על מכלול התפקוד, והבנת המגוון של תליות המקומית בכל זירה. לא לחינם סיגר אותו סולימאני לזירות רחוקות, כמו אפגניסטן, והעסיק אותו בלוגיסטיקה, במישור אופן בל באסטרטגיה.

שניים במחיר אחד

גלי ההדף התודעתיים של חיסול מפקד משמרות המהפכה, נמעמו את חיסולו של מנהיג המיליציות העיראקיות השיעיות, עבד אל מהדי אל מהנדיס. אין ספק, אם הייתה ארצות הברית מבצעת חיסול נפרד, בו היה משחק תפקיד ראשי אל מהנדיס, הייתה רועדת האומה באיראן ובעיראק, והממומחים היו מסבירים שנפל דבר במזרח התיכון כולו. איראן הייתה מבטיחה נקמה ומקימת.

אל מהנדיס היה אלוף פיקוד גזרות עיראק, האישיות החשובה ביותר במערך ייצוא המהפכה השיעית, שהקים סולימאני ברחבי המזרח התיכון. מעיראק, דרך סוריה ולבנון, ועד תימן ועזה. אפשר רק לנדוד לאיש חסר המול, אל מהנדיס, שלמרות הקבלות על פעילותו הנפשית, הרייטינג של חיסולו שאף לא פס, רק משום שהוא יורש בצמוד למפקד משמרות המהפכה. אבל ללא ספק, ראשי המשטר באיראן הפנימו מיידי את משמעות מגורו של אל מהנדיס, והבינו שמפעל חייו של סולימאני ספג מכה אנושה.

שושן האבלה הושברה שבר על שבר עם יירוט המטוס האוקראיני, שהפך לפארסה ולבומרג, עם השקרים העלובים וההכחשות המקוממות והמוגשי מות של ראשי המשטר. האבל העממי נסדק קשות והחיות האחרידה שניסה ליצור המשטר בניני העור, לם, על פיו העם האיראני מאוחד נגד ארצות הברית, בגין חיסולו של סולימאני, התפוררה.

באחת התמוססה הדמטיציזה סביב האבל, מקום קבורתו של סולימאני, שהפך ל"מזאר", אתר זיכרון עם גרות ולוחות זיכרון, ננטש על ידי המון העם. האיראנים יצאו לכיכרות, וזוממים על משמרות המהפכה וכועסים על השקרים. בהפגנות נשמעו

ובכל זאת, היו בכירים ישראלים שהחליטו לשחרר רמיות בחצי חיין, ולהפוך את ישראל למורשת חתימה על הפעולה. סכרי הלשון נפרצו בשטף מילים ואין בולם. ולא שחסרות סיבות לאיראן לנטור למדינת ישראל, אבל לספק לה כאלה על מגש של דיווח כמעט דקלרטיבי? בשביל מה?

2. אם סולימאני היה יודע

מעניין לעניין באותו עניין, ובכן, מילי מילים, תילי תילים וחומרים חומרים של מידעים, שוחררו השבוע לחלל האוויר והגו אם אכן בשלו התנאים לתקיפה בסוריה, והאם כולם מסכימים שהגיעה העת לסכל את הבסיסים האיראניים במדינה, כדי לסלק את איראן מהאזור.

"לא רואה בכך נושא לדיון", אמר ל"יתד השבוע" אלוף (מיל) עמוס גלעד - ראש סכרת למדיניות ואסטרטגיה (IPS) בביתחומי ור"ר סדרת כנסי הרצליה, לשעבר ראש האגף הביטחוני מדיני במשרד הביטחון. "רוצים לפעול? תפעלו. לא רוצים? אל תפעלו, אבל בשביל מה לדבר כך כל הרבה? אני מתנגד לעצם הדיון בנושא".

בכל זאת, מה הרציונל מאחורי הקונספט "תקיפה בסוריה עכשיו"? "סילוק של סולימאני והמציאות שנוצרה, פותחים בפני ישראל חלון הזדמנויות חד פעמי", אמרים בכירים במערכת הביטחון. "היא חייבת לנצל את המצב, כדי לשים קץ למאמץ האיראני להקים ולבסס חזית נגד ישראל בסוריה ובעיראק".

ביום שלישי התפרסמה הערכת אמ"ן, על פיה סילוק של סולימאני מהזירה מהווה אירוע מרסן ומצנן לתקופה הקרובה, וגם הזדמנות לתקוף בעוצמה את עשרות האתרים הצבאיים של איראן בסוריה, ולפגוע בפרויקט ההתבססות שלה שם. זאת בשעה שהמשטר בטהרן עסוק בהפגנות הפנים ובלחץ האמריקני הכבד נגד תוכנית הגרעין. אין ספק סיכולו של סולימאני, האיש מספר שתיים באיראן, משני בחשיבותו רק למנהיג

1. תופסים טרמפ על טראמפ

אם המילים היו אבני בניין, אפשר היה לבנות באמצעותן את שלושת מגדלי עזריאל, ועוד היה נשאר עודף לשכונה בגודל בינוני. כמה מלל, כמה קשקשת ופטפטת נש"פכו השבוע על כך שישאלה היא זו שסיפקה את המודיעין לארה"ב, כדי לחסל את בן העוולה, הארון סולימאני.

אז ככה, קודם כל, מדובר בדבריו רהב פרו"כניציאליים, שמזכירים את הזוכב הפייטר ההוא שאמר לשור: "היה קשה, אבל יחד הצלחנו לחרוש את השדה". אין ספק שארצות הברית, הגדולה, על זרועות המודיעין המתוחכמות שלה, לא ממש תלויה בגופי המודיעין המאגיים של מדינת ישראל. הפעולה הנקייה והחלקה של חיסול סולימאני, מל"מרת שבכל הקשור לעקירת שיניים רקובות, ארצות הברית היא לא אסיסטנטית של ד"ר מדינת ישראל. עד כאן עוד אפשר להבין לנפש האדם. הקנאים במדינת ישראל שרגילים להתפאר ב"בחוריו האמיצים", צפו בעיניים קרועות בחיסול המרהיב, והתקשו לתת את הבמה לארצות הברית, שפעם אחר פעם יוצאת כמבצעים מנקי עיניים. ממש לאחרונה מוגר אל בגדדי, וכעת מצטרף אליו סולימאן, כפועלת פינצטה פנטסטית.

גם אם ישראל תפקדה כסטיענית, והכל יודעים שמתקיימים שיתופי פעולה מודיעיניים בין מדינות המערב, אין שום עניין לנופף בכך. עם היוודע הסיכול, ירדו מקבלי ההחלטות בישראל כמעט למ"חותר, וטוב עשו. אין שום סיבה לכפות על איראן להשיב לישראל, על פעולה שלא עשתה, ואין שום סיבה להיסחף למערבולת הנקמה של המדינה השיעית המטרופת.

27.86x34.35	3/4	עמוד 12	יחד נאמן - יחד השבוע	17/01/2020	71643137-2
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהינתחומי הרצלי - 84260					

יצירת המסדרון היבשתי האיראני, מאיראן ועד חופי הים התיכון.

"לא מספיק", אומר בנט, ואומרים גם מומחים צבאיים, "מעט מדי וחלש מדי". לדבריו של בנט, אם ישראל תתמיד בפעולות של בלימה וסיכול, ולא תעבור למאמץ צבאי אינטנסיבי להוצאת הכוחות האיראניים מהאזורים שמסכנים את ביטחונה של ישראל, היא תעמוד, בעוד זמן לא רב, בפני מפלצת נוספת על הגבול. לצד חיזבאללה בלבנון שמצויד ב־140 רקטות וטילים, תתמודד ישראל מול חזית של מיליציות ורקטות גם בסוריה.

לעמדתו של בנט שותפים גם הרמטכ"ל כוכבי, ולצידו בכירים במטכ"ל. הם רואים את עין בעין את המצב, מזהים את ההזדמנות שנוצרה, ויחד עם זה, מודעים להסלמה שעלולה להתפתח, אם תתקוף ישראל בעוצמה את המערך האיראני בסוריה.

לא כל המומחים מסכימים שתקיפה בסוריה תביא לסילוקה של איראן מהאזור. "אין היתכנות ואין סיכוי", אומר ל"יחד השבוע" ד"ר אורי גולדברג, מומחה לאיראן בבית ספר לאודר לממשל בביתחומי. "איראן בסוריה כדי להישאר, וכל הדיבורים על סילוק האיראנים משם, הם לא אמין. חשוב להבין, בעל הבית בסוריה הוא רוסיה, והיא מעוניינת שבעלת בריתה, איראן, תישאר במדינה. מציאות בה איראן פועלת בסוריה, טובה לרוסים ומתאימה לתוכניות הגרנדיוזיות להם במזרח התיכון בכלל, ובסוריה בפרט.

למה? אולי גם כי סוריה היא מיטה חולה, ואיראן יודעת לטפל בה. "יש לזכור ששיתוף הפעולה הרוסי-איראני הצליח להשאיר את אסד על כסאו, ופוטין מרוצה מהמצב ומעוניין להנציח אותו". כשפוטין רוצה משהו, פוטין מקבל.

מה עם דבריו של בנט על גירוש האיראנים מסוריה? "רהב פוליטי", אומר ד"ר גולדברג, "ספיין פוליטי שאין מאחוריו כלום". אז אולי בנט חושב שהדיבורים הללו יביאו לו רייטינג, אבל המציאות תכה על פניהם של כולם, לדעתו של גולדברג ושל מומחים רבים אחרים, האיראנים עברו לגור בסוריה.

4. הפצה מעבר לעיקול

איראן עם יד על הניצרה; זו הערכת אמ"ן באשר לפצצה הגרעינית האיראנית. הדו"ח קבע כי עד סוף 2020, יצליחו האיראנים להגיע למספיק חומר מועשר לפצצה - אם ימשיכו להעשיר אורניום כהתרה ליציאה מהסכם הגרעין על ידי טראמפ. למעשה, אם יפעלו האיראנים במלוא הקיטור, תהיה בידם פצצה בתוך שנתיים. האיראנים אינם מחזיקים במסלול פלוטוגני, והם ממשיכים במסלול העשרת האורניום, תוך שהם מעשירים כמות אורניום מועשר ברמה נמוכה לכמות של מספר פצצות.

"לא באמת חשבנו שחיסולו של סולימאני יעצור את האסטרטגיה האיראנית", אומר אלוף במיל. אבי מזרחי, לשעבר אלוף פיקוד מרכז, מפקד זרוע היבשה ועוד. "אבל הערכת אמ"ן אמרה שאם האיראנים יפעלו בכל הכוח (דגש על "כל הכוח") להגיע לפצצה, הם יגיעו ליעד בתוך שנתיים. אבל אנחנו נמצאים בהערכת השנתיים הללו כבר שני עשורים, משום שגם האיראנים מבינים את המשמעותיות הללו. ויש כאלה שדואגים להפריע להם. אני פחות לוקח את השנתיים הללו בתור איום ממשי, ונוטה להאריך אותם לזמן ארוך הרבה יותר".

"המשטר האיראני הוא הכי רציני שיש", אומר ד"ר גולדברג. "אמת, איראן היא אויב מר של מדינת ישראל, אבל אויב מפורח. לדבריו, כל התיאורים על המטרופים שילחצו על הדק הטיל הגרעיני, הם דיבורי סרק של בורים. "ההערכה שלי שהיא שאיראן תעשיר אורניום על פי צרכים טכניים, אבל היא לא תנסה להשיג גרעין צבאי. האיראנים יודעים יפה מאד, שפצצה גרעינית תהפוך עליהם את העולם. לדעתי הם מעוניינים בקשר פורה עם העולם, לא לחינם הם חתמו על הסכם הגרעין ב־2015".

אם יעשו האיראנים את שגיאת חייהם, ויקדמו

המשך בעמ' 30

איראן יציב לו מראה ותמרור אזהרה, ויוציא לו את החשק לפעול נגד ישראל.

זמן שאול

"אין זמן", טוענים המומחים, וטוען גם בנט, יש לנצל את הזמן שאיראן מבולבלת ומנסה להתאפס על עצמה. חיסולו של סולימאני היכה את איראן מכה קשה, אבל ללא ספק, זמנית. חזונה של איראן עודנו חי, בועט ומקים מיליציות, ולכל אדם יש תחליף. אין ספק, יקח זמן עד שהיורש יתמקם, יתבסס ויתאים את מידת רגליו לנעליו הגדולות של סולימאני, ולא מיד הוא יגיע לסדרי הגודל של המנהיגות והאסטרטגיה של קודמו. אבל האיראנים, עם עתיק עם סבלנות מוכחת, לא מתכוונים לסגת והם לא ירדו לברכיים. לאיראן מנופי לחץ שמאיימים על העולם כולו. כך האיום האיראני שמהדהד באוויר, על סגירת מי צרי הורמוז, שיכה את שוק האנרגיה העולמי, והשימוש בפרוקסי בתימן, החותיים, שיירטו מיכליות ואוניות בבאב אל מנדב, וישבשו את הסחר העולמי. מטרה מתועדפת, עליה האיראנים לא יוותרו, היא הנוכחות האמריקנית בעיראק, שמוציאה את המשטר האיראני מדעתו. מדובר ביעד אסטרטגי ראשון במעלה של טהרן, אותו ניסה להגשים סולימאני.

קודם כל, הכוחות אמריקניים שמוצבים על גבול איראן, מהווים איום מיידי על טהרן. אבל הרבה מעבר לכך, יש לזכור שאיראן ממוקדת מטרה, והיא חותרת ליצור רצף טריטוריאלי, מאיראן, דרך עיראק, ולבנון, ועד גישה ישירה לאגן המזרחי של הים התיכון. הציר השיעי, כך על פי תפיסתה של איראן, חייב להיתרם כדי לשרת את האינטרסים הדתיים, הכלכליים, הצבאיים והאסטרטגיים של המדינה השיעית. למעלה מ־5,000 אנשי צבא אמריקניים המוצבים בעיראק, תקועים כמו עצם בגרונה של איראן ומחבלים בתוכנית השיעית הגדולה ובהשפעה שהיא מנסה ליצור על המזרח התיכון. לצד זה, האמריקניים, כך על פי ראייתה של איראן, משרתים את האינטרסים הישראליים. ללא הנוכחות האמריקנית, הייתה איראן משלימה את תוכניתה, להקיף את מדינת ישראל בחגורת נפץ של מיליציות פרוקסי, בסיסים צבאיים, רקטות וטילים.

3. הוראה לקרטוגרפים: שנו את המפות

התקיפה בסוריה בלילה שבין רביעי לחמישי, בבסיס 4T בסוריה, שעל פי מקורות זרים התבצעה בידי כלי טיס ישראליים, מתכתבת היטב עם הערכות אמ"ן האחרונות. נראה שישראל מנסה לנצל את הריק שנוצר עם חיסולו של סולימאני, כדי לדחוק את רגליהם של האיראנים מסוריה.

שר הביטחון בנט, סבר כבר לפני חודש וחצי, שישראל חייבת לשנות את כללי המשחק בזירה הצפונית. בדיון שנערך בקבינט המדיני ביטחוני, הציג בנט תוכנית פעולה הכוללת מתקפות אגרסיביות של הצבא נגד הכוחות האיראניים בסוריה.

מאז 2014, במסגרת המב"מ (המערכה שבין המלחמות), משקיעה ישראל בהשמדת משלוחי רקטות וטי"לים מדויקים שמשונועים לסוריה ומשם ללבנון. הסיכול הסייפי של הצבא, מנע את התבססות המיליציות שיעיות איראניות בסוריה, ושיבש באופן משמעותי את הקמת המחנה הלוגיסטי הגדול באל-בוכאמל, בגבול בין עיראק לסוריה. מדובר במעבר קריטי עבור

סיסמאות לא רק נגד חמינאי (כמו "חמינאי, תתבייש לך, שחרר את איראן לחופשי"), אלא גם נגד סולימאני, מפקד כוח קודס, שכונה בהפגנות, לא להאמין: "האויב האמיתי". בתוך יומיים לאחר חיסולו של סולימאני, עברו ההפגנות מתהלוכות אבל, לקריעת תמונותיו ברחובות. במצב הנוכחי, חוששים במשמרות המהפכה מצעדים נוספים אנטי אמריקניים ואנטי מערביים, שעלולים להסתבך ולדרדר את מעמדם בקרב 83 מיליון האיראנים.

חיסולו של סולימאני היכה את המשטר האיראני באחד מזמני השפל הגרועים בתולדותיו. הסנקציות הכלכליות שהטילה ארצות הברית, אפקטיביות ועוד איך, ב־2019 הן חתכו יותר מתשעה אחוזים מהתוצר הלאומי של איראן, ולא סיימו לומר את המילה האחרונה.

בהערכת אמ"ן מדובר על היחלשות כלכלית משמעותית של איראן נוכח ביטול הפטורים על ייצוא הנפט, וירידה ממכירה של 2.8 מיליון חביות נפט ביום ל־300-400 אלף בלבד בידי האיראנים.

"איראן, בעזרתן האדיבה של מדינות אירופה, ניסתה ליצור מנגנון עוקף סנקציות", אומר לנו ד"ר סולי שאהוור, ראש מרכז עזרי לחקר איראן והמפרץ הפרסי, באוניברסיטת חיפה, "המהלך לא צלח, הוא תקוע". הממשל בטהרן תלה את יתרו בזיכיונות הנפט, הגז, הפוספטים ושיקום הנמלים בסוריה, כמו גם בהסכמי הסחר עם עיראק, ולמעשה הכל התפוצץ לו בפרצוף.

הסיטואציה הנוכחית היא של איראן מוחלשת, ארגוני המודיעין מסבירים שהבשיל הטיימנג לתקיפה ולהרחקת איראן מסוריה. ויש עוד דיבי-דנדים מהצד; יש לזכור שהאיש מהבונקר, מיסטר נסראללה, צופה היטב במהלכים, מהלך תקיף מול

אלוף (מיל') עמוס גלעד: "תקיפה נרחבת לסילוק האיראנים מסוריה? אני לא רואה בכך נושא לדיון. רוצים לפעול? תפעלו. לא רוצים? אל תפעלו, אבל בשביל מה לדבר כל כך הרבה? אני מתנגד לעצם הדיון בנושא"

27.04x13.49	4/4	עמוד 30	י תד השבוע	-	י תד נאמן	17/01/2020	71643139-4
עד - ראש המכון למדיניות ואסטרטגיה בהבנתחומי הרצלי - 84260							

גלי ההדף של 'החיסול'

המשך מעמ' 12

את היכולת הגרעינית שלהם, הם מהמרים בגדול, ועלולים לאבד את כל שבנו בשיטתיות במשך ארבעים שנה. המשטר באיראן מורתע, המהלך האחרון של טראמפ טרף את הקלפים והוכיח שהוא בלתי ניתן לצפייה. מספר פעמים התבטא טראמפ והודיע שהוא לא יאפשר לאיראן להחזיק בנשק גרעיני, חמינאי ושות' לא יעזו לאתגר את טראמפ ולנ"סות לעמת אותו מול פצצה גרעינית איראנית. "הכל עניין של משא ומתן", אומר ד"ר גולדברג, "האיראנים מאיימים בשעטה לפצצה, אבל הם מחכים שהצד השני יבוא עם הצעות קונקרטיות, ויתן להם סיבה טובה להמתין עם הגרעין."

5. לא כולם אייתולות

"אני אתכם", צייץ הנשיא טראמפ לעם האיראני שיצא להפגין ברחובות. אלא שהנשיא טראמפ לא ידע מיהם "אתכם" אליהם כיוון את דבריו. כמוהו גם רבים בעולם המערבי, לא מבינים נכון את הנעשה באיראן. כשהעולם משקיף על ההפגנות, הוא בטוח שתכף משהו מתנקש בחייו של חמינאי, והדמוקרטיה תופסת את מקום התיאוקרטיה. אלא שהעם האיראני לא יודע מהי דמוקרטיה, ואין לו שום שאיפה כזו. "המציאות רחוקה מאד מהתקוות הללו", אומר ד"ר גולדברג. "בישראל, כמו גם במדינות מערביות רבות, מתייחסים

לאיראן כמקשה אחת, ובטוחים שכולם חוסים תחת המינוח "אייתולות", אלא שהמציאות מורכבת הרבה יותר". באיראן מתחולל מאבק בין שתי תפיסות, הקיצונים בראשותו של המנהיג העליון חמינאי, והפרגמטיים בראשותו של רוחאני. הוויכוח העקרוני נסוב סביב מיהי איראן האיסלאמית. חמינאי ואנשיו, כולל המשנה שהתפוצץ לו, סולימאני, תומכים במהפכה מתמדת, הם לא בוטחים בעולם וחותרים להסתגרות איראנית. הקיצונים מבקשים לייצא את המהפכה האיסלאמית החוצה, לספח אליה זירות נוספות, ולהרתיע את האויבים בחצר שלהם, "בתוך הפרצוף" (כמו ההתבססות האיראנית על הגבול הישראלי). האידיאולוגיה הקיצונית תומכת בהשקעת כספי העם האיראני בזירות חיצוניות, במקום באיראן פנימה. לעומתם, המחנה הפרגמטי חותר למצב בו איראן היא מעצמה אזוורית, אבל בלי קשר לתוקפנות. הפרגמטיים מחפשים את העולם, וחותרים לקשרים ושיתופי פעולה עם מדינות. הם מעוניינים לצמצם את המעורבות של איראן בזירות החיצונית, לרבות הנוכחות בסוריה והסיוע לחיזבאללה, חמאס ועוד. לדעתם, על איראן להשקיע בעם האיראני ובהטבת תנאי חייו, ובשום אופן לא להזרים כספים לחיזבאללה, למיליציות ולעידוד טרור בעולם כולו.

לא לעזה, ולא ללבנון

מוקדם לשמוח, המשטר באיראן לא עומד לקרוס, וההפגנות לא חותרות להפלת הרפובליקה האיסלאמית, הן ביטוי למאבקים בתוך המערכת הפוליטית. "ההפגנות באיראן לא כווננו נגד המשטר", אומר גולדברג, "הן כווננו נגד משמרות המהפכה, שהפלת המטוס נתפסת כמחדל שלהם". הציבור באיראן לא מתנגד למציאות של מדינה מוסלמית,

והוא לא חותר להפיכה. הוא רוצה קשר עם העולם, ומעוניין ביציבות. הוא קורא את המציאות וזועם על המדיניות הקיצונית שהביאה להשקעות של הון עתק בזירות חיצוניות, בחימוש מיליציות מעיראק ועד תימן, ובהשקעה בגרעין שגררה את הסנקציות החונקות.

הקריאות "מוות לדיקטטור" כווננו נגד המנהיג העליון חמינאי, שהוא הפטרון של משמרות המהפכה. כמו בהפגנות הקודמות (במחאת הדלק ובהפגנות הקודמות) נשמעו קריאות נגד המדיניות של משמרות המהפכה, שפועלים בזירות חיצונית על חשבון העם האיראני. לא לחינם הסלוגן הפופולרי בהפגנות הללו הוא: "לא לעזה ולא ללבנון, את נשמתי אתן לאיראן".

הסכם הגרעין היה ניצחון של המחנה הפרגמטי, היה זה לאחר הבחירות בהן ניצח המחנה הפרגמטי, רוחאני הסביר לחמינאי כי עליו לאפשר לו לנהל מדיניות פשרנית מול העולם וללכת להסכם בנושא הגרעין. "אתה חייב לאפשר לי לנהל מדיניות פרגמטית", אמר רוחאני לחמינאי, "אחרת יפילו אותנו, העם יתקומם".

בעוד כחודש יתקיימו בחירות באיראן, ואל תצפו שעל כס השלטון יעלה גורם דמוקרטי שיביא לאיראן רוח ליברלית וחופשית. נכון, המהלך האחרון של הבחירות הוא אמיתי לחלוטין, אבל בכל זאת, כיאה לדיקטטורה, מהלך הדמה מתבצע קודם. ועדה מסדרת מנפה את הגורמים הבלתי רצויים ולא מאפשרת להם לרוץ, ואז מכשירה גורמים שונים שראויים לבוא בקהל, ומאפשרת להם לרוץ בבחירות. עליהם נמנים גורמים פרגמטיסטיים, איסלאמיסטים, סוציאליסטיים ועוד, אבל כולם מכופפים את ראשיהם בפני האוטוריטה האיסלאמית שעל פיה יישק דבר. מה שהיה באיראן, הוא שיהיה.